

LJUDSKI TEDNIK

Neodvisno glasilo slovenskega ljudstva.

Izhaja vsak četrtek.

Naročnina: za celo leto . . Dn 50.— mesečno Dn 5.—
za pol leta . . „ 25.— za inozemstvo „ 80.—

Bredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Breg 12.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Oglas se računajo po tarifu. — Poštno-čkovni račun št. 13.236.

Vlada zadrege.

V Belgradu sede ministri za zeleno mizo, sede vsak dan po cele ure in se posvetujejo. O teh posvetovanjih se pravzaprav zelo malo zve, skoro nič. Listi poročajo že nad mesec dni, da se vlada posvetuje o samih imenovanjih, enkrat o imenovanju velikih županov, drugič o imenovanju državnih podtajnikov, tretjič o izpopolnitvi vlade itd.

Ali se res vlada posvetuje samo o imenovanjih in nameščanju uradništva, je malo verjetno kljub temu, da tvorijo sedanjo vlado ljudje, ki imajo zelo dober tek in ki so se jim zelo cedile sline, predno so prišli do jasli.

Mi smo že svoječasno opozarjali na neenotnost naziranja strank, ki tvorijo sedanjo vlado. Davidović je demokrat in za enotno državo, da si se izreka za sporazum s Hrvati, dr. Korošec je avtonomist, dr. Spaho tudi — posebno v slučaju, da bi se ne ugodilo muslimanskim begovskim agrarnim zahtevam. Na drugi strani stoji Radić, ki sedanjo vlado pogojno podpira in ki hoče samostojno Hrvatsko ter noče o Jugoslaviji nič slišati. Spričo različnih stališč, ki jih torej zastopajo vladne stranke glede ureditve države, je popolnoma umevno, da se pojavljajo sedaj s te, sedaj z one strani vprašanja, ki delajo preglavice vladi in so vzrok mnogoštevilnim posvetovanjem, o katerih javnost skoro nič ne zve.

Misel o sporazumu med Srbi in Hrvati je sicer lepa in sporazum bi bil tudi potreben za obe strani, toda sporazuma med unitarističnim in federalističnim stališčem ne more biti. To ve Radić zelo dobro in zaradi tega tudi napoveduje, da bo v tem pogledu padla odločitev šele po novih volitvah v narodno skupščino,

ki bi se imele vršiti. Do tega časa pa hoče Radić iztisniti iz vlade čimveč koncesij, da bi dejansko njegova stranka dobila v Hrvatski vso moč v svoje roke.

Zahteve Radića, ki izhajajo vse iz federalističnega stališča njegove stranke, spravljajo seveda v zadrego vlado, ki je dobila vodstvo državnih poslov haje zato v svoje roke, ker so voditelji njenih strank kroni napovedovali razcep v Radićevi stranki, to se pravi, preorjeniranje dela Radićeve stranke v zmernejšo sporazumsko strujo, s pomočjo katere bi se sedanja vlada v vsakem slučaju mogla vzdržati na površju.

Radićeva stranka pa je ostala celotna in njene zahteve le malo prijaajo unitarističnemu stališču Davidovića in njegovih ožjih tovarišev. Jasno je, da položaj vlade ni prijeten. Na eni strani mora ustrezati svojemu zavezniku, ki stavi čimdalje večje zahteve, na drugi strani pa mora paziti, da vsaj preočitno ne krši ustave in obstoječih zakonov.

Ves politični položaj je odvisen od tega, kako daleč bo mogel popuščati Ljuba Davidović kot predsednik vlade in kot predsednik srbske demokratske stranke in kako dalekosežne zahteve bo še stavil Stjepan Radić vladi, v katero sam noče vstopiti, ker noče zanjo prevzeti odgovornosti. Ali — ali!

Stara stvar je, da se takrat, kadar se ljudje ne razumejo posebno dobro, mnogo govori. In tako je tudi z vlado. Greh, ki smo ga nekdanji očitali bloku sedanjih vladnih strank, češ da niso enotne v naziranju, se sedaj maščuje, in posvetovanja vlade, o katerih nihče ničesar pozitivnega ne ve, ter nede-

lavnost narodne skupščine, so znak tega položaja.

Tako imamo vlado zadrege, ki skuša doseči, da bi bil volk sit in koza cela, kar pa je zelo težaven problem. Ni verjetno, da bi sedanja vlada ustvarila čudež, ki bi ta problem odpravil z enim mahom, kakor je Aleksander Veliki presekala gordijski voz.

Na drugi strani pa stoji opozicija radikalcev in Pribečevičevih ljudi, ki je že radi svoje enotnosti močna. Ravno v zadnjem času kažejo radikalei manj popustljivosti kakor kdaj prej, ne da bi hoteli to še posebej naglašati pri Pribečevičevih ljudeh. Š to opozicijo vlada

mora resno računati in seveda tudi računa.

Tak je položaj. Ako bo vlada v teh časih, ki so zanjo zelo težki, napravila res kaj dobrega, homo to z veseljem pozdravili. Kakor pa se vidi, duši njeno delo nerazjasnjeno razmerje med stališči njenih strank, kar je oviralo te stranke tudi takrat, ko so bile v opoziciji.

Take razmere pa so sposobne, da povzročajo vladi vedno nove zadrege, da jo postavljajo nepričakovano pred vedno nove probleme strankarsko-političnih teženj in jo tako ovirajo v normalnem delu.

To so vladine slabosti, ki ji morejo izkopati prezgodnji grob.

Kaj je z obljubami?

Lani marca mesca je pri volitvah v narodno skupščino dosegla SLS sijajno zmago. Dobila je skoro vse poslanske mandate v Sloveniji, več kakor pa so njeni voditelji sami pričakovali. Zgodilo se to ni radi tega, ker so morebiti voditelji SLS z dr. Korošcem na čelu do tega časa že kaj dosegli in naredili v belgrajskem parlamentu za naše slovensko ljudstvo, pač pa zato, ker so znali na spreten demagoški način izrabiti nezadovoljnost ljudskih množic nad slabo državno upravo. SLS ni štedila z obljubami za slučaj, da dobi pri volitvah večino. Obljubovala je popolno samostojnost Slovenije, lasten pokrajinski zbor, ureditev davkov, šolskega vprašanja, zboljšanje cest, prost izvoz kmetijskih proizvodov, zaščitno uvozno carino, odpravo draginje, vrnitev vojakov iz Makedonije in sploh vse take stvari, ki jih naš človek rad sliši.

Precej časa je že poteklo od zadnjih volitev, obljubljenih izprememb pa ni. Ni jih bilo tedaj, ko

so voditelji SLS mežikali v opoziciji z radikalno stranko, in ni jih sedaj, ko sede v vladi skupno s srbsko demokratsko stranko. **Obljube so ostale obljube**, razlika je samo ta, da so se k prejšnjim obljubam pridružile še nove. Jasno je, da taka obljubarska politika ne more roditi dobrih uspehov niti za ljudstvo in seveda tudi ne stranko, ki to politiko vodi. Zdi se in tudi vse delo voditeljev SLS kaže, da so se navzeli ti voditelji onega znamenitega duha, ki je izražen v dveh besedah: »Čekaj brate!« Greh, ki ga je časopisje SLS dostikrat očitalo drugim — priznamo tudi, da včasih upravičeno — je delala in ga še dela SLS sama.

V tistih časih, ko so dr. Korošec in tovariši sedeli v opoziciji te mešetarili z radikalno vlado kakor tudi z ostalo opozicijo in igrali tako dvojno vlogo, je bilo še umevno, da so se pristaši SLS zadovoljevali z zatrdjevanjem, da je Jugoslovanski klub številno preslaboten za doseg večjih uspehov, dokler se ne ustva-

Arkadij Averčenko:

Zdravitev.

Pri jutrnem čaju je Nata Korzuhina pozorno pogledala svojega moža, ga pogladila po laseh ter vprašala:

»Zakaj si tako rumen?«

Korzuhi se je zelo začudil. »Rumen? Zakaj naj bi bil rumen?«

»Ne vem. Toda čisto rumen si, moj ljubi. Tvoja barva mi ni všeč.«

Korzuhi je obljubil, poboljšati se ter je odšel v službo. Dva dni nato pa mu je žena rekla znova v skrbeh:

»Veš, zopet si rumen... Celo modrikast in okoli sene rujav.«

Korzuhi se je prestrašil. »Kaj praviš? Za vruga, — lepa reč to!«

»Menda bi ne smel piti vino. Vprašaj vendar zdravnika!«

»Vsi zdravniki so lopovi!«

»Vsi ne. Če hočeš, pišem zdravniku, ki me je zdravil pozimi. Zelo dober zdravnik je.«

»Ali sem res... rumen in rujav?«

»Strašno! Naravnost zelen.«

»Pa sem se vendar ogledal danes v zrcalo in nisem opazil ničesar.«

»Tako,« je dejala žena, polna skrbi. »Kajpak: žena laže, zrcalo pa ne. Zrcalo je boljše kot žena...«

»Pokliči zdravnika!« —

Popoldne je prišel zdravnik.

»Dober dan, Natalija Pavlovna. Vaše pismo sem prejel ter preiščem takoj vašega moža.«

Preiskava ni bila dolga. Zdravnik je poslušal, kako bje Korzuhiu srce, pogledal njegov jezik in izjavil končno s prepričanjem:

»Nič več ne smete piti! To bi bila vaša smrt.«

»Kaj pravite?« je vzkliknil Korzuhi in prebledel. »Kaj naj torej storim?«

»Kaj pijete navadno?«

»Nekoliko žganja, šampanjca, likerjev...«

»Žganja ne smete piti več. Šampanjec in likerji so takisto prepovedani.«

»Se li potem še izplača živeti?«

»Gotovo. Treba je le, da se bavite v bodoče več z duševnimi vprašanji.«

»Poskusiti hočem,« je dejal preplašen Korzuhi.

»Po noči si kašljaj. Veš li to?«

»Ne, trdno sem spal.«

»Ampak kašljaj si. Verjemi — kašljaj si in nisi spal.«

»Kako da tega nisem sam opazil?«

»Čisto naravno: spal si. Preveč kadiš. To ti gotovo škoduje... Tvoje grozne smotke so mi že dolgo trn v oči. Še danes pokličem zdravnika, — naj te preišče.«

»Čudno... Šele včeraj so mi rekli v ministrstvu: »Kako ste sveži!«

»Ali res?? No, če ti pripovedujejo v ministrstvu toli prijetne reči, pa kar tamkaj ostani, namesto da prihajaš sem. Jaz se mučim, skrhim...«

»Pokliči zdravnika! Pokliči zdravnika!«

Zdravnik je prišel in preiskal Korzuhina. Natalija je govorila resnico. Doktor se je zgrabil za glavo in opomnil:

»Joj, joj! Kajenje morate opustiti. Sicer nastane neprijetna reč.«

»Kaj imenujete neprijetno reč?«

Doktor je dvignil prst. »Tjakaj-le gor pojdete.«

»Menda hočete reči,« je šepetal Korzuhi malodušno, »da s kajenjem preveč potrošim in da se moram preseliti za nadtropje višje?«

»O smrti govorim,« je dejal doktor pomenljivo.

Korzuhi je stisnil ustnice, krčevito zgrabil zaboječ s smotkami in ga zagnal odločno v peč na ogenj.

»Dobro ste storili!« je pohvalil doktor. »Zob je treba izdreti z enim sunkom...«

»Zob tudi?« je šepetal Korzuhi. »Torej je treba, še zob...«

»Ne, za sedaj tega še ni treba. To sem le tako dejal.«

Čez teden dni je prišel zdravnik zopet.

»Vaša gospa mi je telefonirala, da ste po noči fantazirali...«

»Za boga, jaz nisem fantaziral. Čemu bi neki?«

»Prepričamo se. Slecite se... Tete-te!... Prijateljček, to je pa nerodna reč: za vaše živce ne dam niti počenega groša.«

ri ugoden parlamentarni položaj. Na videz se je zdela nekaterim tedanja politika SLS celo spretna, ker so pričakovali, da se bo dr. Korošec končno odločil za zvezo s tistimi parlamentarnimi skupinami, ki bi bile pripravljene priznati slovenskemu ljudstvu največje politične, gospodarske, kulturne in socialne ugodnosti. Potrpežljivo so čakali, da se bodo izpolnile obljube.

Dr. Korošec je s tovariši pomagal v narodni skupščini ustvarjati položaj, ki je onemogočil širše pozitivno delo tej skupščini. Od vsega boja, ki ga je vodil po volitvah dr. Korošec, ni imelo slovensko ljudstvo ničesar, ker radi tega boja narodna skupščina ni bila sposobna, da bi izvrševala ljudstvu potrebno zakonodajno delo, da bi reševala težke politične, gospodarske in socialne probleme, ki nas duše. No, dr. Korošec je pomagal ustvariti položaj, v katerem je bila narodna skupščina kot edino parlamentarno zastopstvo tako srbskega, kakor hrvatskega in slovenskega naroda obsojena na mnogomesečno brezdelje in reči moramo, da stojimo danes skoro v vseh vprašanih tam, kjer smo bili lani pred volitvami v mesecu marcu.

Eno je dosegel dr. Korošec. Priporil si je s tremi svojimi tovariši težko zaželeni vstop v vladno. Postal je ministrski podpredsednik in upravitelj dveh ministrstev za proročje in vere. V rokah njegovih tovarišev so gospodarsko zelo važna ministrstva za kmetijstvo, za agrarno reformo in za promet. Več ni mogel doseči.

Z vstopom dr. Korošca in tovarišev v vladno pa je odpadel izgovor, da SLS kot številčno manj močna parlamentarna skupina ne more izvajati izpolnitve zahtev našega ljudstva. Saj je SLS postala zaveznica parlamentarnih strank, ki imajo v narodni skupščini po lastnem zatrdilu močno in sigurno večino. S tem je odpadel izgovor, da SLS ni odgovorna za razvoj naših javnih zadev. Sedaj ima priliko, da dokaže z dejanji svojo dobro voljo pomagati slovenskemu ljudstvu.

In kaj vidimo? Obljubarska politika se nadaljuje. Ostalo je vse pri starem. Izpremenilo se ni ničesar, edine izpremembe so to, da so voditelji SLS v vladi namestili k raznim vladnim in drugim koritom svoje pristaše, od česar pa ljudstvo nič nima. To so bila dosedaj edina dejanja. Kaj pa bile druge?

Vladna davčna politika se nadaljuje v isti smeri kakor doslej, davčni vijak pritiska čimdalje hujše, dasi je časopisje SLS samo ponovnokrat že ugotovilo, da naš človek

že komaj diha pod težo davčnih bremen. Niti toliko niso storili voditelji SLS v vladi, da bi izposlovali od finančnega ministra, ki je njihov zaveznik, da bi izdal davčnim oblastem v Sloveniji naredbo, po kateri bi smele iztirjevati davke samo v višini, kakor je predpisana v državnem proračunu. V Sloveniji se davki iztirjujejo še vedno nad proračunano vsoto, v vladi pa sede štirje zastopniki SLS!

To je eno najbolj perečih vprašanj. Ni nam treba navajati vseh drugih, vsakdo jih pozna in čuti na lastni koži.

Nekaj korit je poskrbela SLS po svojih ministrih gotovemu številu svojih agitatorjev in to je vse. Ljudstvo pa se mora še nadalje zadovoljevati z obljubami in tolažbo na boljše čase. Več kot poldrugo leto ga že pitajo z obljubami, vsa politika SLS je uravnana na »počakaj« in kakor nam kažejo razmere, bo ostala še precej časa tako uravnana.

Nočemo biti tako zlobni, da bi hoteli trditi, da delajo namenoma tako. Oni bi že naredili tudi kaj za ljudstvo, če bi bili za to sposobni in če bi jim skrb za lastna korita dopuščala dovolj časa, da bi posvečali pozornost tudi splošno-javnim zadevam. Eno drži in to je, da mora biti voditelj ljudstva, zagovornik njegovih zahtev tudi sposoben izvrševati to, kar mu je bilo poverjeno. Četudi bi imel dobro voljo, ne bo ničesar naredil, če nima za to delo dovolj sposobnosti. Kjer pa se je pojavlja želja po osebnih ali strankarskih koristih, kakor se je pokazala v zadnjem času pri imenovanjih v razne korporacije, tam tudi volje ni, delati za splošne ljudske potrebe.

Na podlagi vsega tega postaja tudi razumljivo, zakaj narodna skup. ne zboruje. Listi poročajo, da se razni zakonski načrti, ki se ji imajo predložiti, šele pripravljajo. Izgleda, kakor da so sedanje vladne stranke šele danes začele razmišljati, kako in kaj naj se stori za zboljšanje naših javnih razmer. Res pa bo to, da vlada noče imeti nad seboj kontrole narodne skupščine zato, da bi postavila javnost pred dovršena dejstva, kadar bodo vsa vladna korita razdeljena. Obljube volilec so postranskega pomena. Par obljub več ali manj ne velja mnogo. Medtem pa poteka čas in ljudstvo čaka in čaka.

Koliko časa bo še čakalo? Tega ne pove nobena pratika. Sodeč po tem, kar doživljamo, pa bo čakalo, dokler bo verjelo dr. Korošcu in drugim voditeljem SLS.

Politični pregled.

Uradniška imenovanja.

V petek se je v Belgradu vršila konferenca med dr. Mačkom, Predavcem, Davidovičem, Nastasom Petrovičem, dr. Korošcem in dr. Spahom. Na tej konferenci so razpravljali o imenovanju velikih županov v Dalmaciji. Za Dalmacijo bosta imenovana oba velika župana (za Split in Šibenik) iz vrst HRSS. Z ozirom na drugo uradništvo je sklenjeno, da storijo potrebne ukrepe veliki župani in namestniki.

Sodelovanje HRSS v vladi.

O razgovorih obeh podpredsednikov HRSS dr. Mačka in Predavca z vladnimi člani je prinesel »Hrvat« v soboto komunique, ki pravi, da je bilo v teh razgovorih rešenih nekoliko načelnih vprašanj. Glede sprememb v upravi je bilo določeno načelo, da se morajo izvršiti brez ozira na politično pripadnost uradnikov. S tem so tudi radičevcem otvorena vrata v državno upravo. Potem je bilo določeno načelo, da se na nobenem državnem področju, posebno ne na šolskem, ne smejo izvajati velike in dalekosežne spremembe z enostavnimi naredbami. Vsestransko je bilo razpravljano o takih organizacijah, ki si polaščajo

ali funkcije državnih oblasti ali pravico obrambe in zaščite posebnih narodnih interesov, kakor so Orjuna, Srnao itd. in so bili tudi o tem storjeni sklepi. Končno je načelno rešeno vprašanje, kako naj HRSS sodeluje v današnji vladi, da se tako hitreje začne urejevati vse javne zadeve v duhu vladne deklaracije, sprejete v parlamentu.

Minister za Hrvatsko.

Listi so pred par dnevi poročali, da stoji Radičeva stranka v vladi in da bo prevzela dva ministrska mesta. Ta vest pa se ne potrjuje. Radić noče prevzeti naravnost nobene odgovornosti za sedanjo vladno. Na zadnjih razgovorih med načelniki vladnih strank in zastopniki HRSS se je govorilo o tem, da bi HRSS aktivno sodelovala v vladi in sicer na ta način, da bi eden od zastopnikov HRSS prevzel takoj imenovano ministrstvo za Hrvatsko. Na zadnjem razgovoru v Belgradu še ni bilo določeno, ali bi vstopil v vladno zastopnik HRSS, kakor so zahtevali šefi vladnih strank, ali pa oseba, ki je izven HRSS, ki pa uživa zaupanje HRSS, kakor sta to predlagala dr. Maček in Predavec. Definitivna odločitev o tem bo pa padla na plenarni seji HRSS, ki se bo vršila dne 13. t. m.

Politične vesti.

+ Naše železnice. Povsod na železniških postajah vidimo še izza prevrata pokvarjene in polomljene vagonne, ki razpadajo na solnce in dežju, ne da bi se kdo zmenil zanje, medtem ko se na drugi strani pritožujejo trgovski krogi radi pomanjkanja vozov. Ako bi te vagonne dali popraviti, bi bilo znatno pomagano pomanjkanju železniških prevoznih sredstev. Tovarna vagonov v Brodu je odpustila 400 delavcev ter tudi vsem uradnikom odpovedala službo, češ da ni dela. Dela pa bi bilo dovolj, če bi prometno ministrstvo odposlalo pokvarjene vagonne v tovarno. Tako bi bilo manj brezposelnih, pa več vagonov, več zaslužka, pa tudi več dohodkov za državo. Ali bo prometni minister profesor Sušnik, kaj ukrenil v tem pogledu, nismo še čitali niti v »Slovenec«, še manj pa v »Domoljubu«.

+ Vedno novi davki. Znano je, da povzročajo neznosno draginjo vsakdanjih potrebščin razne takse in davki, podvsem seveda indirektni davki. Bodisi že kakorkoli, tudi nova vlada se drži starih metod obdavčevanja. Kadar ni denarja v državnih blagajnah, pa si izmislijo nove takse ali kaj podobnega, davkoplačevalec pa naj seveda plačuje in se morebiti še navdušuje za vladno davčno prakso. Tako je se-

daj finančni minister odredil, da se mora po vsej državi nanovo izvesti novo žigosanje vseh vrst posode v točilnicah in tehtnic v trgovinah. Za vsak žig bo treba plačati 25 para. Na videz izgleda sicer ta taksa malenkostna, gotovo pa je, da jo ne bo plačal nihče drugi kakor konzument in sicer v pomnoženi meri.

+ Kaj je z našimi bolnišnicami? Voditelji SLS sede že dva meseca v vladi, pa še sedaj niso izpolnili zahteve, ki so jih postavili pristaši SLS na shodu meseca maja v hotelu Union glede slovenskih bolnišnic. Takrat je »Slovenec« zapisal, da mora vsa Slovenija protestirati proti uničevanju slovenskih bolnišnic. Na shodu v Unionu je bila sprejeta resolucija, ki pravi: »Na velikem protestnem shodu v Ljubljani dne 25. maja zbrani zborovalci ogorčeno protestiramo proti odpuščanju bolnikov iz bolnic v Sloveniji in zahtevamo, da vlada takoj nakaže za bolnice vse, kar potrebujejo.« Mislimo, da je ta resolucija še vedno v veljavi in da jo nihče ni preklical. Zakaj vlada ne ugoditi zahtevam pristašev SLS, saj sede v njej štirje člani Jugoslovanskega kluba?

+ Premestitev hrvatskih in slovenskih polkov iz Makedonije. Povodom posvetovanj podpredsedni-

Naročajte in širite „Ljudski tednik“!

Korzuhin se je očitno prestrašil. »Za božjo voljo! Kaj naj storim?«

»Hodite pozno spat?«

»Ob treh, štirih. Večkrat sem v klubu.«

»Tam karta, doktor!« se je pritožila Nata.

»Kaj pravite?! To je samomor! Hočete li ohraniti še zadnje ostanke svojega zdravja?«

»Gotovo hočem.«

»Potem naj gre klub k vragu! In karte takisto! Pred polnočjo spat! Pred spanjem mrzla kopel!«

»Dobro...« je dejal Korzuhin ves plah. »Izkopljem se.«

...Doktor je pretipal in prelušal Korzuhina temeljito. Udaril ga je na to s pestjo po hrbtu in vprašal:

»Boli?«

»Seveda boli.«

»In tu?«

»Ojoj!«

»Živeci, živeci, živci. Te je treba pomiriti. Ljubite glasbo?«

»Nič klasičnejšega kot opereto.«

»Ne, to ne gre. Poslušati morate kaj resnega, kaj resnično umetni-

škega... Hm... Torej Te dni začne ciklus Wagnerjevih oper. Abonirajte se!«

»Kako ugoden slučaj!« je vzkliknila Nata in zaploskala. »Moji znanci hočejo ravno odstopiti abonman, in zdaj pojdeva lahko skupaj... Wagner! Krasno!«

»Preiščite me natančneje,« je prosil Korzuhin dobrikavo. »Morda najdete kaj lažjega, kar bi moglo nadomestiti Wagnerja. Na primer navadna opera... Ali pa morda cirkus...«

Doktor je udaril Korzuhina po srčni jamic in vprašal: »Boli?«

»Pa še kako!«

»Torej vidite — kaj boljšega kot je Wagner ni mogoče najti. Čudak!... In vi hočete v cirkus! To je prav tako, kakor bi revmatičnemu bolniku zapisal pilule proti kašlju. Medicina, predragi gospod, je taka veda, da, hm... hm!«

Kmalu je postal doktor pri Korzuhinovi hiši zdravnik.

Nekega lepega dne je preiskal svojega pacienta, vzdihnil in dejal:

»To pot je resno.«

»Kaj pa je? Nikar me ne mučite! Kaj je že zopet?« je vprašal Korzuhin, in igralo mu je po vsem obrazu.

»Motor.«

»Kakšna bolezen pa je to? Bržčas psiho-motor?«

»Ne, čisto navaden motor. Nič več se ne smete voziti s kočijo — nikakršno pretresanje! Razumete? Vaš prsni pretin ni v redu. Avtomobil je neobhodno potreben.«

»Nekaj vam hočem povedati,« je pripomnil Korzuhin. »Vi ste zdravnik? Dobro. Preiskujete pacienta?... Izborni! Recimo, da je bolan. Sedite in napišete recept. Navadno gre človek z receptom v lekarno. Toda še nikoli nisem slišal, da bi kdo tekel z receptom v skladišče za avtomobile.«

»Pozabljate fizikalno zdravilno metodo,« je odgovoril zdravnik hladno.

»Kaj pa je zopet to, za vraga?«

»Mehanoterapija.«

»Čudno...« je odvrnil Korzuhin užaljen. »Bi li ne zadoščalo cenejše kolo? Kaj je treba zapisovati takoj kar čelaga avtomobila...?«

Doktor je nagubančil čelo.

»Nisem homeopat. Če vam moja metoda ni všeč, si poiščite komeopata! Zapiše vam lahko tudi šivalni stroj. Prosim!«

Odšel je in zaloputnil vrata jezno za seboj.

»Saj kupiš lahko že rabljen avtomobil,« je predlagala žena boječe... »

Bila je jesen. Korzuhin je po obedu legel, a ni mogel spati: divje fantazije različnih boleznih, epidemij in nezgod so ga preganjale. Vstal je, se oblekel in šel otožen in pobit k svoji ženi. Pred njenimi sobnimi durmi, ki so bile zastrte s portjero, je za hip obstal, ker je slišal glasove. Stisnil je svoje oči in prisluškoval. Govorila sta dva.

»To mi morate storiti, doktor!«

»Za nobeno ceno ne. Sami ne veste, kaj zahtevate... Treba je vendar neke mere...«

»Saj sem zmerna. Toda na vsak način moram imeti zelen salon. Slišite? Vi mi ga morate urediti! Našega rdečega pohištva sem sita, da se mi že gnusi.«

»To je vendar neumnost. Kaj to meni mar?«

»Vaša stvar. Zato ste zdravnik.«

kov HRSS dr. Mačka in Predavca z vladnimi člani so pretekli teden poročali listi, da zahteva HRSS premestitev hrvatskih polkov iz južnih krajev domov. »Hrvat« je prinesel o tej zadevi sledečo izjavo podpredsednika HRSS dr. Mačka: »Da bi bili postavili vprašanje premeščenj v vojski v formi ultimatum, kakor so javili nekateri listi, o tem ne more biti govora. Na tem vprašanju so zainteresirani vsi, ki tvorijo današnjo vladno in zato bo, kakor tudi druga težja vprašanja, rešeno sporazumno.«

— **Kaj je dr. Korošec govoril pred leti?** Belgrajska »Samouprava« je pred dnevi prinesla govor, ki ga je imel dr. Korošec 5. decembra l. 1918., ko je dospela v Belgrad delegacija narodnega veča v Zagrebu, na svečanostni večerji v belgrajskem Grand-hotelu. Tedaj je dr. Korošec dejal: »Veliko je bilo trpljenje srbskega naroda in mi silno občutimo to tudi danes, ko sedimo kot člani ene in iste države skupno tukaj z vami. Naša srca dajejo izraza velikega sočutja za vaše trpljenje, ki ste ga v Srbiji prenašali. Mi mislimo na to trpljenje, a istotako izražamo svoje občudovanje, da se je potom Srbije ustvarilo osvobodjenje in da je to osvobodjenje izvršila srbska vojska. Zato se mi globoko klanjamo junaštvu srbskega naroda. Slava srbski armadi! Mi izražamo ob tej priliki svoje veliko veselje, da je tujec moral oditi, potem ko je izvršil tolike zločine. Solnce svobode je zasijalo nad vašo bedno domovino. Mi izražamo svoje veselje, da je ta domovina ne samo osvobodjena, temveč tudi povečana, da je postala naša skupna domovina in naša edina domovina.« — Takrat ni dr. Korošec ničesar govoril o avtonomiji Slovenije, kakor tudi danes ne govori, ko sedi na ministrskem stolu v Belgradu. Ali se je dr. Korošec torej kaj izpremenil? »Slovenec« bo rekel, da ne.

— **Samostojna kmetijska stranka in prof. Jarc.** »Kmetijski list«, glasilo samostojne kmetijske stranke, prinaša v št. 37. članek o Kmetijski družbi, v katerem piše, da je bila proti njenemu sedanjemu vlad-

nemu komisarju prof. Jarcu vložena ovadba na državno pravdnitvo že dne 21. marca 1924 radi zločina po § 101. k. z. in pogreška po § 94. srb. k. z. V tej ovadbi je navedeno med drugim to-le: K vladnemu komisarju je prišel prof. Jarc in rekel: »Odgodite občni zbor Kmetijske družbe in mi bomo vas podpirali, naši poslanci so zato, saj ste siromak in jaz vam garantiram, da ostanete dolgo tukaj in da bodele vlekli polne dijete, če pa tega ne bodele napravili, vas bomo seki-rali do groba. Preprečili bomo na vsak način sklicanje občnega zbora, in če bodele sklicali občni zbor, bomo občni zbor razbili!« Ob priliki neke pritožbe Kmetijske družbe na generalno direkcijo carin v Belgradu, piše »Kmetijski list«, je prof. Jarc kot poslevoedeči podpredsednik Kmet. družbe na plenarni seji predlagal, da se votira večji znesek za to, da bi se izposlovala ugodna rešitev pritožbe. Rabil je izraze, »da bo treba mazati« in »bakšiš«, tako da je bilo jasno, da je mislil podkupiti uradnike v Belgradu. Ta predlog je bil odklonjen z motivacijo, da ne gre, da bi tudi Kmet. družba podpirala korupcijo. Prega-njanje Jarca je bilo ustavljeno radi tega, ker je vladni komisar kot priča izjavil, da je vse gornje sicer resnica, da se pa groženj ni bal! — Tako »Kmetijski list«. Objavljamo to v informacijo. Kaj pravi prof. Jarc, nam ni znano. Za vse skupaj se menda prav malo zmeni, zakaj na njegovi strani je moč — vlada. Tudi to je svoje vrste morala!

— **Koncesije Nemcem.** Prosvetni minister dr. Korošec je odredil, da se na ljudskih šolah v Vojvodini otvorijo nemške vzporednice. Izdal je tudi naredbo, da se zopet uvedejo stare učne knjige, ki so jih prejšnje vlade prepovedale in predpisale nove.

— **Radičevci v Prekmurju.** Pretekli ponedeljek je priredila Radičeva stranka v Pucincih v Prekmurju shod, na katerem je govoril tajnik dr. Perner iz Zagreba. Radičevci se v Prekmurju zelo trudijo, da bi dobili prebivalstvo na svojo stran ter ga odtrgali od SLS ne glede na skupno zavezništvo.

mizacije. Višek Marijanskega kongresa je bilo kronanje Marije, ki ga je izvršil na Valvazorjevem trgu nuncij Pelegrinetti. Od tam so nesli Marijin kip v svečani procesiji na Rakovnik. Procesijo, katere se je udeležilo nad 8000 oseb z mnogimi zastavami Marijinih družb, so vodili cerkveni dostojanstveniki v polnih ornatih. Mnogo pozornosti je vzbudilo, da je v vrsti članov ljubljanskega kapiteljna korakal tudi ljubljanski pravoslavni protojerej Jankovič, ki je imel na večerni slavnostni akademiji v Unionu tudi lepo predavanje o kultu Marije v pravoslavni cerkvi.

— **Novo gerentstvo ljubljanske Mestne hranilnice.** Na ukaz velikega župana za ljubljansko oblast je bil razrešen svojih dolžnosti kot gerent »Mestne hranilnice ljubljanske« g. Robert Kollmann, na njegovo mesto pa je bilo imenovan kar 5 gerentov in sicer Anton Štebi, Alojzij Vrtovec, dr. Celestin Jelenc, dr. Ivan Stanovnik in Albin Zajc. Predsednik v tem svetu gerentov je g. Štebi.

— **Koliko plače imajo ministri?** Minister v Jugoslaviji ima 96.000 Din letne plače, kar znaša mesečno 8000 Din. Poleg tega prejemajo po 8100 Din mesečno draginjske doklade. Vsak minister ima na razpolago avtomobil in šoferja, za kar se računa (s porabo bencina, gumija itd.) trošek najmanj 10.000 Din mesečno ter prejema preko monopolske uprave 3000 najfinejših cigaret v vrednosti najmanj 3000 Din. Ker so naši ministri tudi poslanci in imajo kot taki 9000 Din dijet, znaša skupni dohodek ministra mesečno približno 40.000 Din. Kadar gre minister na službeno potovanje mu pritiče še dijeta 500 Din na dan. Ali ministri vse to v resnici tudi zaslužijo, je seveda drugo vprašanje.

— **Kongres slovanske kmetijske mladine.** Na kongresu slovanske kmetijske mladine, ki se je vršil te dni v Ljubljani in ki so se ga udeležili zastopniki vseh slovanskih narodov, sta se ustanovili zveza slovanske kmetijske mladine ter zveza jugoslovanske kmetijske mladine. Kongresa so se udeležili češkoslovaški minister za kmetijstvo dr. Milan Hodža ter bivši bolgarski ministri za Stambolijskijeve vlade Obbov, Atanasov in dr. Stojanov.

— **Občinske volitve v Sodražici.** Pri nedeljskih volitvah v Sodražici je JDS dobila 153 glasov in 9 odbornikov. Lista žigmarske podobčine, katero so vodili volilci brez razlike stranke, je dobila 43 glasov in 3 odbornike. SLS je dobila 142 glasov in 8 odbornikov, lista SLS (Lovrenčičevi pristaši) pa 99 glasov in 5 odbornikov.

— **Zmaga Slovencev v Kočevju.** V nedeljo so se vršile v Kočevju prve volitve po prevratu, pri katerih so nastopili s svojo listo tudi Nemci. Od 697 volilcev se jih je udeležilo volitev 528. Vezani listi JDS, NRS in SLS sta dobili 284 glasov in 14 mandatov od 25, torej en mandat čez absolutno večino. JDS in NRS na skupni listi 140 glasov in 7 mandatov, SLS 144 glasov in 4 mandatov, lista malkontentov je dobila 60 glasov in 2 mandata (enega Nemca in enega Slovenca), združeni Nemci 194 glasov in 9 mandatov. V občinskem odboru mesta Kočevje bo torej 15 Slovencev in 10 Nemcev, od katerih je eden izvoljen od slovenskih glasov.

— **50-letnica Hrvatskega planinskega društva.** V ponedeljek 8. t. m. se je vršila v Zagrebu svečana proslava Hrvatskega planinskega društva, na katero so poslali svoje zastopnike tudi srbski in slovenski planinci. Ob tej priliki je bilo izvoljenih več častnih članov Hrv. planinskega društva, med njimi tudi župnik g. Aljaž.

— **Vlada proti komunistom.** Notranje ministrstvo je izdalo odredbo, da se imajo prepovedati vsi shodi komunističnega značaja ter da naj policijske oblasti z vso pozornostjo zasledujejo komunistično gibanje. Za soboto napovedane komunistične zборе v Osijeku in Belgradu je policija s silo preprečila ter zborovalce razgnala. V Osijeku so bili aretirani dijak Popović in dva komunistična občinska svetnika.

— **Vlada gradi nove vojašnice.** Vojno ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 8 milijonov Din za zgradbo novih vojašnic v Štipu, Berovem in Vinkovcih. Z gradnjo se bo v najkrajšem času pričelo.

— **Izseljeniški potni listi.** Izdajanje izseljeniških potnih listov za vse države, razen v Zedinjene države, je po naredbi ministrstva za socialno politiko preneseno na policijske oblasti. Potni list izda politična oblast v sedmih dneh po vložitvi prošnje. Z naredbo omenjenega ministrstva je odpravljen interministerijalni izseljeniški svet; njegovo delo preide na izseljeniški odbor tega ministrstva.

— **Poprava cest v Sloveniji.** Minister za javna dela je dovolil za popravo cest v Sloveniji, ki so zelo trpele zaradi elementarnih neizgovorljivih povodnj, kredit v znesku 2.300.000 Din.

— **Finančni straži prepovedana politika.** Finančni minister je izdal strogo naredbo, glasom katere je prepovedano finančnim stražnikom sodelovanje v političnih organizacijah, kakor so Orjuna, Srnao in Hanao. Prav tako je organom finančne straže strogo zabranjeno kakršnokoli udejstvovanje v politiki, ker to ni v skladu s finančno disciplino.

— **Za brezposelne.** Državna borza dela v Ljubljani naznanja vsem brezposelnim brez razlike spola, če so oni ročni, duševni ali navadni (nekvalificirani) delavci, da se kot taki osebno ali pismeno priključajo pri Državni borzi dela. Osebnost se je priključiti onim, ki bivajo v mestu ali okolici one Borze dela, v katere delokrogu bivajo in jim je pri vpisu predložiti potrebne isprave (delavsko knjižico, spričevala, domovinski list i. dr.). Onim pa, ki javijo svoj priglas pismeno, je navesti natančno ime in priimek, bivališče, rojstno leto, stan (samski, oženjen), število nepreskrbljenih otrok, pristojnost, poklic (da-li je specialni delavec in v čem), kakšno plačo zahteva, koliko časa je brez dela ali službe in kje želi delo. Nepravilne navedbe brezposlenca izključujejo od posredovanja dela.

— **Vodne zadrage v Bački.** V Bački je 28 vodnih zadrug, od katerih je 23 za izsuševanje, 5 pa za varstvo pred poplavamami. Te zadrage posedujejo 136 tisoč 192 ha zemlje. Površina cele Bačke pa znaša 534.192 ha in sicer 486.183 ha produktivne površine, neproduktivne pa 48.173 ha.

Domače vesti.

— **Vse p. n. naročnike, ki še niso poravnali naročnine za »Ljudski Tednik«, naprošamo, naj to čimprej store in se v to svrhu poslužijo poštne položnice, ki so bile nedavno priložene našemu listu. Kdor potrebuje poštne položnice, naj to sporoči upravi »Ljudskega Tednika«.**

— **Nov prošt v Novem mestu.** Za prošta v Novem mestu je imenovan kot naslednik pokojnega A. Elberta spiritual samostana v Škofji Loki duhovni svetnik gospod Karol Čerin, sin pokojnega nadučitelja v Zagorju ob

Savi Jos. Čerina in brat znanega kapelnika muzike Dravske divizije dr. Josipa Čerina. Novi prošt je 47 let star.

— **Marijanski kongres v Ljubljani.** V nedeljo in ponedeljek se je vršil v Ljubljani Marijanski kongres, katerega se je udeležilo več tisoč članic raznih Marijinih družb. Kongresu sta prisostvovala kardinal Cagliero in papeški nuncij Pelegrinetti. Po vseh cerkvah so se vršile Marijine pobožnosti, v hotelu Union in drugod pa versko-prosvetna zborovanja za razne orga-

»To je preje stvar tapetnikova.«
»Izmislite si karkoli! Recite, da rdeča barva mojemu možu škoduje, in da zelena barva... krožitev krvi pospešuje, žile razširja... ali kaj takega.«

»Neumnost! Čemu naj bi se mu žile razširjale!«

»Pa recite skratka, da rdeči salon nanj škodljivo vpliva!«

»Saj ne zahaja nikoli tja!«

»No, pa si izmislite tako bolezen, pri kateri je potrebno, da sedi v salonu, namignite na kubični obseg zraka in recite nato, da mu je ta rdeča barva škodljiva!«

»Natalija Pavlovna!... Nobene besede več, ali pa kar grem! Vaš mož me je že pri avtomobilu skoraj zasačil. Če me torej razkrinka sedaj... pomislite vendar, kaj se zgodi potem!... Moje prve nedolžne šale še niso bile preveč bedaste... končno imajo vsaj nekaj podlage... Gotovo, kaditi ni zdravo, popivati je škodljivo, kartati pozno v noč, tudi to ni koristno... Toda Wagner, — kakšna budalost! — a potem avto, — naravnost nesramnost! Treba je vendarle takta in logike.«

»No, dobro. Aranžirajte mi le še to poslednje: rdeči salon — potem vas ne naprosim ničesar več. To je moja zadnja, najzadnejša prošnja!«

»Vaša beseda!«

»Da-a! Častna beseda!!«

»Bodi torej, še zadnjič. Bog mi pomagaj!« —

Doktor in Natalija Pavlovna sta šla v gospodovo sobo, da bi našla pacienta. Toda tam ga ni bilo. Končno sta ga našla v rdečem salonu. Sedel je na rdeči sofi, pil konjak iz steklenice in pušil ogromno smotko.

»Ah, doktor!« je zaklical in mu pomežiknil. »Dober dan! Ali se vam ne zdi, da rdeča barva tegale salona slabo vpliva name? Kubični obseg zraka ni pravi, kakor pravijo, He, he!... Prodaja se dober avtomobil, otroci! Denarja mi je nujno treba, ker se peljem v klub, in če ne napravim nocoj dobre igre, vrag me vzemi, — potem me pa kar vlečite zopet k Wagnerju! Ha-ha! Dragi zdravnik! Danes padajo vsi pretini, tudi vaš prsni pretin se pretrga, če pri tej priči ne ostavite postelje smrtno bolnega Korzuhina.

Nedvomni znaki

»Pravega :FRANCKOVEGA: kavnega pridatka« in sicer: ime »Franck« in »kavni mlinček« izražajo se posebno na novi, rjavo-modrobeli etiketi za zabožke. — »Pravi :FRANCK: z mlinčkom« je nenadkriljiv v aromi, okusu in izdatnosti. —

Gospodarstvo.

g Priredba rentnine za davčno leto 1923. je dovršena. Davčni obvezanci imajo pravico vpogleda do 15. septembra pri mestnem magistratu, davčnem uradu za mesto ali davčni administraciji.

g Ukinjena sezonska tarifa na železnicah. Po odloku Generalne direktije državnih železnic v Belgradu se ukinja različno računanje vozarine, ki je bilo uvedeno za opeko, premog, koks, drva za kurjavo, umetna gnojila, gline, kamenje, oglje, zemljo in drugo. Za vse te predmete se računa od 1. t. m. vozarina po normalni tarifi, to je po oni, ki je veljala od 1. aprila do 31. avgusta prejšnjega leta.

g Zmanjšanje izvozne carine na žito. Ekonomsko finančni odbor ministrov je odločil, da se zmanjša izvozna carina pšenice od 20 na 16 Din, rži od 20 na 10 Din, med tem ko je moka vseh vrst popolnoma prosta izvoznih carin.

g Lov na postrvi in lipane. Z naredbo velikega župana mariborske oblasti je zmanjšana dopustna mera za lov potočne postrvi na 22 centimetrov. To velja za naslednje potoke: Trofinski, Cerkevniški, Vuhredski, Velka, Sošnjarijev, Brezniški, Pupaherski, Ožboltški, Čermeniški, Repičev, Remšniški, Ehgartnov in za Mislinjo do izliva v Mežo. Obenem se za lipane v Mislinji od Sv. Lenarta do izliva znižuje najmanjša dopustna mera na 25 centimetrov.

g Novi valutni predpisi za potovanja v inozemstvo. Da bi se potnikom omogočila nabava tuje valute pri potovanju v inozemstvo, je finančno ministrstvo izdalo odlok, da smejo banke, ki so pooblašene za promet z devizami in valutami, izdajati našim državljanom, ki imajo vidirane potne liste, efektivne valutne čeke in plačilne naloge v valute one države, v katero potujejo in sicer za potovanje v Francijo in v države, katerih valuta je večja od francoske, odgovarjajoča vrednost do 6 tisoč francoskih frankov, za potovanje v države, katerih valuta je nižja od francoske pa odgovarjajoča vrednost do 3 tisoč francoskih frankov. Potnikom v Nemčijo, Poljsko, Avstrijo, Mažarsko in Rusijo se sme mesto denarja dotične države prodajati tudi druga valuta n. pr. dolarji, angleški funti, francoski franki in drugo, do gori označenega zneska 3000 francoskih

frankov. Onemu, ki potuje v več držav in ima vizume dotičnih držav, se sme prodati tudi več raznih valut, vse skupaj pa v protivrednosti do 6000 odnosno 3000 francoskih frankov. Obračun se bo vršil po državnem kurzu. Razen tujih valut, ki morajo biti vpisane v potnem listu, smejo naši državljani vzeti s seboj še 2000 Din našega denarja.

g Stanje posevkov v prvi polovici avgusta je bilo po službenih podatkih med dobrim in zelo dobrim. Računa se, da znaša pridelek na ha v q: v baški oblasti: pšenice, ozimne 15, jare 13, ječmena ozimnega 13, jarega 12, rži ozimne 15; v ljubljanski oblasti: pšenice ozimne 9,64, jare 6,98, ječmena ozimnega 9,08, jarega 9,95, rži ozimne 9,7, jare 8,35.

g Izvoz iz Vojvodine. Po doslej službeno sprejetih podatkih se pričakuje, da bo letošnji vojvodinski izvoz v inozemstvo znašal vrednost okrog 1 milijarde 800 milijonov Din.

g Svetovna žetev 1924. Mednarodni poljedelski zavod v Rimu objavlja podatke o rezultatu letošnje svetovne žetve. Iz teh podatkov je razvidno, da razen ovsja zaostaja letošnja žetev vseh drugih žit za lanskim letom in celo za povprečno žetvijo 1918—1922. Kar se severne polute tiče, je slaba srednja žetev. Na južni poluti se obeta v Argentini dobra žetev. V Avstraliji pričakujejo zapadne pokrajine dobro žetev, dočim potrebujejo južne pokrajine dežja.

g Stanje Narodne banke SHS dne 31. avgusta. Aktiva (v milijonih Din; v oklepajih spremembe napram 22. avgustu): kovinska podloga 457,7 (+ 0,2); posojila 1470,6 (+ 31,0); račun za nakup kronskih novčanic 1208,2; račun začasne razmene 389,9; državni dolg 2966,3; vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic 2138,3; saldo raznih računov 168,9 (+ 24,9). Skupno 8800,2. — Pasiva: vplačani deli glavnice 25,3; rezervni fond 5,7; novčаницe v obtoku 5821,9 (+ 120,5); državni račun začasne razmene 389,9; državne terjatve 3,0 (— 55,4); razne obveznosti 352,7 (— 8,9); državna terjatev za založene domene 2138,30; nadavek za nakup zlata za glavnico in fonde 63,0. Skupno 8800,2.

Raznoterosti.

r Avtomobilska cesta skozi Afriko. Nedavno so izročili prometu novo veliko cesto za avtomobile, ki veže Buto v belgijskem Kongu in Mongallo v Sudanu. Cesta je dolga nad 900 kilometrov. Vzdolž ceste so na raznih krajih zgrajena skladišča za bencin in olje. S pomočjo te nove poti je mogoče priti iz Masake v Ugnadi v Bomo ob ustju Konga v 22 dneh. Vsa vožnja stane 100 angleških funtov.

r Zverinski morilec. Nedavno so v nemškem mestu Hannoveru aretirali mesarja Haarmanna, ki je bil osumljen več umorov, od katerih je doslej priznal 17. Policija ima v rokah dokaze, da je umoril najmanj 21 mladeničev. V Hannoveru, kjer je vršil Haarmann svoj nečloveški posel, je vladalo silno razburjenje. Policija je zastražila ulice, ki vodijo do ječe, kajti ljudje so že večkrat poskušali dobiti podlega zločinca v svoje roke, da bi ga linčali. Ko so Haarmanna peljali zadnji teden na njegov dom, ga je rešilo gotove smrti edino junaštvo peterih redarjev, ki so ga z največjo težavo iztrgali iz rok množice. Haarmannove umore smatrajo za najstrašnejše, kar jih pozna zgodovina Nemčije. Do sedaj je priznal — kakor rečeno — sedemnajst umorov, toda ostalih pet, o katerih ima policija dokaze, noče priznati. Dnevno se dogajajo žalostni prizori na policiji, kjer je v posebni sobi razložena obleka in razne druge stvari, ki so jih našli na Haarmannovem domu, ko matere spoznajo obleko in druge stvari svojih pogrešanih sinov. Nečloveški morilec je iskal svoje žrtve na železniških postajah. Izdajal se je za policijskega agenta. Imel pa je enega pomagača, imenovanega Grans, ki se je seznanjal z mladeniči, ki so prišli v mesto iskat dela, ter jih odvedel v Haar-

mannovo mesnico, ki leži tik ob reki. Haarmann je priznal svoje zločine z mirnim glasom. Povedal je, kako se je seznanil Grans z mladeniči, ki jim je bilo veliko mesto tuje. Grans je dovažal take mladeniče v posebno sobo. Haarmann je prišel v sobo oborožen z mesarskim nožem, ki ga je rabil v mesnici. Nesrečni žrtvi je prerezal žilo odvodnico, nakar je zagrebel zobe v rano ter pil kri. Nato je navadno odrezal svojim žrtvam glavo in ude ter je vrzel truplo skozi okno v reko, ki teče baš mimo njegove hiše. Ko so ga aretirali, je ravno imel v hiši neko truplo.

r Ura iz slamnatih bilk. V Monakovem je razstavljena umetniška ura posebne vrste, ki pač prekaša vse dosedanje. Vsakdo je že slišal o solčnih, vodnih in peščenih urah, o železnih, od pravih umetnin na polju žepnih ur, o izrednem mehanizmu in umetnostnih igračkanih in tako dalje, ali o slamnati uri ni menda še nihče nič slišal. Čevljarski mojster Oton Wegener v Strassbourgu je izdelal to uro, ki gre že 17 let in je ves ta čas še ni bilo treba popraviti. Ura ima osem nihal. Visoka je 170, široka pa 65 centimetrov in je prav lična in arhitektonsko naravnost umetnina. Podobna je nekaki cerkvi. Gonilno silo tvori utež 200 gramov, ki se dvigne s pritiskom na poseben gumb. Posebno lepo je izdelana plošča, ki kaže čas. Cela ura je narejena iz samih slamnatih bilk. Da bi bila bolj močna, je vzel čevljar več bilk raznega premera in vtaknil bilke eno v drugo. Posamezne bilke so zvezane tudi s slamo. Čevljar je napravil celo uro iz ržene slame, samo števila in kazala so narejena iz ovsenih bilk. Ura je na prodaj, seveda je zelo draga. Wegener zahteva zanj 50 tisoč zlatih mark, dasi je vredna veliko več. Čevljar hoče prodati to umetnino, da napravi iz izkupička drugo čudo brez koles, ki ga je v modelu že izdelal.

Tržne cene.

Živina. Zagrebške cene preteklega tedna za kg žive teže notirajo: voli domači 13,75—16,25, II. 12,5—13,5, III. 10 do 12, bosanski I. 13—15, II. 10—12, III. 9 do 10, junči domači I. 14,5—15,5, II. 13 do 14,5, bosanski 12—15, junice domače I. 14—15,5, II. 12,5—14, krave domače I. 13—14,5, II. 12—13, III. 9—10, bosanske II. 10—12, III. 8—9, bivoli 18, teleta I. 20—22,25, II. 17,5—19, svinje nepitane 20, pitane domače 22,5—23,5, sremške 20 do 24, prasci do leta 20—28, starejši 17,5 do 20 dinarjev. Konji po komadu: težki tovorni 8000—13.000, lahki 7000—9000, kmečki 7000—8000, vozni lahki 2750—7000, srednji 3000—5000, do 2 let 2500—4000, do 3 let 4000—5000, starejši 5000—8000 dinarjev. Konji za klanje 3,75—4,5 Din za kg žive teže. — Na živinskem sejmu 3. t. m. v Ljubljani so bile naslednje cene za kg žive teže: voli debeli 14 do 14,50, voli rejni 13—13,50, voli za vprego 12,75—13,50, krave rejne 10,75—11,75, krave klobasarice 8—9,50, telice rejne 12—12,75, teleta debela 20—20,50, teleta lažja 19—19,75, prašiči peršutarji, lahki 19,25—20, prašiči debeli 20—20,75, prašiči zaklani 24,50—26, plemenski prasci, 8—10 tednov, komad 250—275 Din.

Krma. Zagrebške cene preteklega tedna: navadna detelja 125—150, lucerna 100—150, seno I. 100—105, II. 75—83, otava 125—150, slama za krmo 100, za steljo 75 Din za 100 kilogramov.

Vino. Na zagrebški vinski borzi 3. t. m. so bile nastopne cene: dalmatinsko vino, črno, 11—12 odst., pariteta Sušak (molo), po lit. odst. mal. 35; dalmatinsko, belo, 11 odst., pariteta Sušak, po lit. odst. mal. 60; slovenska vina: Ljutomerčan, beli, mešani, 8 odst., 1922., pariteta Središče ali Ormož, 7; belo, sortirano 10 odst., 1923., par. Središče ali Ormož 11; belo, sortirano, 12 odst., 1923., 14; isto, iz l. 1921. 16; hrvatsko, belo, ab Vršac 6; vršaško črno, 11 odst., ab Vršac 5,5; belo, Okič-Plješivica, 9 odst., postavno Jaska 7,5.

Jajca. Na naših trgih so cene čvrste. Na ljubljanskem trgu stane komad povprečno 1,60 Din, a tudi več, na Štajerskem celo 1,75—2 Din. Na dunajskem trgu so cene v glavnem neizpremenjene. Na debelo se trgujejo: ruska in bolgarska jajca 1650 aK in mažarska 1700 aK komad. V trgovini na drobno se prodaja komad po povprečno 1800 aK.

Žito. Trgovina s pšenico se nahaja v znamenju naraščajočega dinarja in velikega pomanjkanja denarja. Izvozniki ne kupujejo ničesar, ker je skok dinarja nepovoljen za izvoz in nimajo nikakšne kalkulacijske baze. Zato čakajo, da se dinar zopet stabilizira. Cene so le neznatno oslabele, kar ni v

nikakem razmerju s skokom dinarja. Če se bo dinar obdržal na sedanji višini, bodo morale cene znatneje zadržati, ker inozemstvo po sedanjih cenah ne bo kupovalo. Ponudbe so v splošnem majhne, ker producenti blaga ne dajo radi po teh cenah. Pšenica v Bački je pretekli teden notirala 355 do 360 Din.

Za gospodinje.

Paradižniki. Še trde, rdeče paradižnike razpolovi. S srebrno žličko poberi iz posameznih predelov peške in rumenkasti zdrvi okoli njih. Položi jih lepo v kozico drugega poleg drugega. V nastale jamice pa nasuj nadev, ki si ga pripravila iz krušnih drobtin, malo zdrobljenega česna, soli, popra in sesekljanega zelenega peteršilja. Polij z oljem in malo vode ter počasi praži. Tako so paradižniki pripravljene na laški način.

Paradižnikova polivka. Skuhaj 3 do 4 paradižnike na goveji juhi. Razgrej za pol jajca masla ter deni vanj žličico sladkorja. Ko požene rumene pene, naredi iz dveh žlic moke bledorumeneno prežganje, vanj pretlači paradižnike z juho vred. Če hočeš sladko, prideni še malo sladkorja in eno nageljnovno žibico za okus.

Vkuhanje češplje. Olupi češplje, odstrani peške, razpolovi jih in vlož v srebrno žlico v kozarec. Skuhaj na debelo sladkor, primešaj naposled nekoliko salicila in deni sladkor vroč na češplje. Kozarce takoj zaveži in jih pusti nekoliko dni na prav vročem solncu.

Svila se dobro pere v vodi pšeničnih otrobov. Pripravi se ta voda tako: Otrobe popari, pusti nekoliko stati, odcedi in prideni še nekoliko zmletega boraksa! Blago se lika še vlažno.

ZDRAVILO PROTI REVMA-TIZMU.

Po grozni svetovni vojni naš narod mnogo trpi na revmatizmu, toda malokdo ve, da je mogoče to bolezen izlečiti z lekomo Radio Balsamica dr. Rahlejeva. Še v Rusiji se je dr. Rahlejev posvetil proučevanju tega zdravila in je njegovo dolgoletno delo doneslo zaslužen uspeh. V Sloveniji poskušajoč dr. Rahlejev svoj lek, da je dosegel izredne rezultate tako, da je njegov lek priznan kot edino in najboljšo sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Z dvema ali tremi stekleničicami tega zdravila se lahko hitro ozdravi tudi najstarejši revmatizem. Lek se pripravlja in prodaja v laboratoriju dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ulica št. 43.

Izdaja konzorcij »Ljudskega tednika«. — Odgovorni urednik Fr. Jereb. — Tisk J. Blasnik nasl. v Ljubljani.

KAR NE VEŠ, VPRAŠAJ

Univerzalni Informativni Biro

„ARGUS“

Knez Mihaljeva ul. 35. — Tel. 6-25

BEograd

(Pasaž Akademije Nauka.)

Ceneno češko perje!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, na pol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 120 in 150 Din, mehko jak puh 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. —

Pošiljave carine prosto, proti povzetju od 300 Din naprej poštne prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in neveste vzame nazaj. — Narodila samo na Benedikt Sachsel, Lobež št. 73 kot Plizna' Českoslovaška. — Poštne pošiljke grede iz Českoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni.

Priporoča se mizarstvo

ERMAN & ARHAR

St. Vid, nad Ljubljano 4.

za vsa stavbna in pohištvena dela. Stalna zaloga pohištva in tapetniških izdelkov. Cene nizke! Delo solidno!

Načrti in proračuni brezplačno.

PISALNE STROJE

najcenejše v specialni mehanični delavnici za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev

LUDOVIK BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6, I.

Barvne trakove, karbon-papir-indigo, ter vse druge potrebščine. Pisarniška oprema vedno v zalogi.